

Επιστολή

Μιλτιάδης Γ. Ευαγγελάκης
Καθ. Παιδοψυχιατρικής

Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζω προς τον καθηγητή Π. Συμεωνίδη για την παρέμβασή του στο θέμα “Ορθοπαιδική ή Ορθοπεδική” (Ιατρ. Θέματα 30, Απρ. Ιουν. 2003 σελ. 18-19) με την οποία προσπάθησε την διαλεύκανση ενός νεολογισμού εισαγωγής (ηλικίας 300 ετών) όπως είναι ο όρος “Ορθοπ(αι)δικός”.

Ο κ. Συμεωνίδης γράφει “ορθοπ(αι)δικός”. Ιστορικώς φαίνεται ότι προηγείται το ορθοπαιδικός (πραγματεία περί “ορθοπαιδίας – όχι ορθοπαιδευτικής, ή προλήψεως και αποκαταστάσεως των σωματικών δυσμορφιών στα παιδιά. Ν. Andry (1658-1742).

Άλλοι ενδιαφερόμενοι συνδέουν το ορθοπεδικός με το Ελληνικό πέδη (πεδάω, πεδω = στηρίζομαι όρθιος – χειροπέδη, τροχοπέδη, πέδιλο). Ο πρώτος τύπος πάσχει, διότι η ειδικότης της ορθοπ(αι)δικής δεν περιορίζει την φροντίδα της μόνο στα παιδιά. Πάσχει όμως και ο δεύτερος τύπος διότι η ορθοπεδική δεν είναι ειδικότης που αφορά μόνο στην όρθωση ή διόρθωση ποδιών.

Εάν οι ενδιαφερόμενοι συνάδελφοι προτιμούν να διατηρήσουν τον όρο “ορθοπεδικός” δεν νομίζω ότι θα “απεμπολούν την τιμή (που τους έκανε ο Andry) αλλάζοντας τις ρίζες του ονόματος γράφοντας το με “ε”. Ίσως είναι φρόνιμο οι “πολλοί καθηγηταί ορθοπ(αι)δικής και οι καθηγηταί γλωσσολογίας” να παλινδρομήσουν προσωρινά στα βιβλία βασικής εκπαίδευσως και να προσέξουν την λέξη “πους” (πόδι, ποδάρι) την οποία ιδιοποιήθηκαν οι Λατίνοι - κι αυτήν παρανόμως, με το “pes, pedis” με έψιλον “ε”, ήτοι πεδική = του ποδιού και όχι του παιδιού “enfant” του Andry και “Ορθόν παιδίον”! της Αμερικανικής Ακαδημίας Ορθοπ(αι)δικών!

Μήπως είχε δίκιο ο Ι. Χρυσοσπάθης που δεν

συμφωνούσε με το “ορθός” και “πέδη” και πρότεινε “ορθωτική” ή ο Γ. Μπαμπινιώτης με το “πεδορθωτική” (όχι βέβαια με το “παιδορθωτική”). Οι σύγχρονοι “εκπαιδευτικοί της ... προόδου” ίσως αρχίσουν να ομιλούν περί ορθοπαιδευτικής, ορθοπαιδείας και ορθοπεδευτικής ορθοπεδείας!

Λεξικά αναφερόμενα στο θέμα:

Ορθοπαιδικής ή Ορθοπεδική

– Cassell’s New German and English Dictionary Εκδ. Funk & Wagnalls Co New York, 1939 p. 394 “orthopaedic, orthopaedy, orthoadie”

– Dorland’s, The American Illustrated Medical Dictionary w.b. Sanders, Philadelphia, 1947 p. 1030, “orthopedics, orthos = strait”

– Stein J: The American Everyday Dictionary Εκδ. Random House, New York, 1955 p. 336 “orthopedy, Orthopedist, Orthopedic”

– The Medical and Health Sciences Word Book. Εκδ. Houghton Mifflin, Boston, 1977 p. 254 “orthopedics, orthopedist”

– Βαρμάτης Ν. Βασικό Ερμηνευτικό Λεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας, Εκδ. Μαλλιάρης-Παιδεία, Θεσσαλονίκη 1981 σ. 541 “όρθιος = κατακόρυφος, στητός, στέκεται στα πόδια, Ορθοπεδικός: ο αναφερόμενος στην ορθοπεδική χειρουργική. Ορθοποδώ, παίρνω στάση όρθια, στέκομαι”

– Ελληνο-Αγγλικό Ιατρικό Λεξικό Βοήθημα, Ascent E.Π.Ε. Αθήνα 1988 σελ. 110 “ορθοπεδική χειρουργική. Ορθοποδώ, παίρνω στάση όρθια, στέκομαι”

– Ελληνο-Αγγλικό Ιατρικό Λεξικό Βοήθημα, Ascent E.Π.Ε. Αθήνα, 1988 σελ. 110 “ορθοπαιδική, ορθοπεδικός”

– Mandeson, A. Τέλειο Ελληνο-Αγγλικό Λεξικό σελ. 879 Εκδ. Διαγόρας, Αθήνα “ορθοπεδία, ορθοπεδική, Ορθοποδώ = στέκομαι στο πόδι, όρθιος, ίσιος...”